



BILTEN - NEWSLETTER

JANUAR 2025
MART 2025



...jer nam je stalo!



Prezentacija Finalnog izvještaja
Sarajevo, 15.01.2025.

Koalicija „Pod lupom“ predstavila je Finalni izvještaj o građanskom, nestranačkom posmatranju Lokalnih izbora 2024. godine. Izvještaj pruža pregled predizbornog perioda, izbornog dana i postizbornog perioda, analizirajući ključne procese i nudeći preporuke za unapređenje izbornog procesa.

Do sada su djelimično ili u potpunosti implemetirane 54 preporuke Koalicije „Pod lupom“ u izborna pravila u BiH, a nakon Lokalnih izbora 2024. godine, Koalicija „Pod lupom“ je kreirala 42 preporuke, od kojih je 5 prioriternih preporuka.

Detaljan Finalni izvještaj o građanskom, nestranačkom posmatranju Lokalnih izbora 2024. godine u Bosni i Hercegovini može se pročitati na www.podlupom.org.



Brifing za medije
Sarajevo, 20.01.2025.

...jer nam je stalo!



Brifing za medije
Banja Luka, 22.01.2025.



Brifing za medije
Mostar, 24.01.2025.

Na brifinzima Koalicije "Pod lupom" koji su imali za cilj prezentaciju ključnih nalaza posmatranja Lokalnih izbora 2024. i preporuka za unapređenje izbornog procesa, učesće su uzela 22 medija i 29 predstavnika/ica (novinara/ki i urednika/ica) tih medija.

Učesnici/ice brifinga su upoznati sa izbornim nepravilnostima koje su obilježile Lokalne izbore 2024., praksom sankcionisanja izbornih nepravilnosti, te ključnim preporukama za unapređenje izbornog zakonodavstva i izbornog procesa.

Na održanim brifinzima ukazano je na potrebu održavanja sličnih događaja po raspisivanju izbora i prije započinjanja aktivnosti monitoringa Koalicije "Pod lupom". Također, ukazano je i na potrebu uspostavljanja direktnog kanala komunikacije između medija i Koalicije "Pod lupom" putem koje bi Koalicija "Pod lupom" informisala novinare/ke o svojim nalazima i nadolazećim aktivnostima.



Skupština Koalicije "Pod lupom"

Tarčin, 04.02. - 06.02.2025.

Održana je druga redovna Skupština Koalicije za slobodne i poštene izbore „Pod lupom“ koju čine predstavnici 40 organizacija civilnog društva širom Bosne i Hercegovine.

Na Skupštini je izglasano 19 punopravnih organizacija članica Koalicije „Pod lupom“, te su izabrane dvije nove organizacije koje ulaze u Strateški odbor Koalicije „Pod lupom“. Radi se o prvom proširenju punopravnih članica Koalicije „Pod lupom“ od njenog osnivanja 2014. godine.

Pod lupom i njen Strateški odbor će sada uz CCI iz Tuzle, CGS iz Livna, DON iz Prijedora, FGT iz Tuzle i Perpetuum mobile iz Banja Luke činiti i Udruženje građanki Grahovo iz Bosanskog Grahova i Vermont iz Brčkog.

Koalicija „Pod lupom“ se ne zaustavlja na svom formalnom proširenju, nego se fokusira na stvaranje realnih promjena koje će imati dugoročni pozitivan uticaj na izborne procese u Bosni i Hercegovini.

Na drugoj Skupštini Koalicije „Pod lupom“ izabrani su i rukovodioci Skupštine. Predsjednica Skupštine je Svetlana Vuković, direktorica Centra za odgovornu demokratiju „Luna“ – Rudo, a zamjenici su Adis Muhibić, direktor Udruženja „Volonteri i prijatelji konjičke regije (VIPK) – Konjic i Snežana Šešlija, direktorica Udruženja građana „Tolerancijom protiv različitosti – ToPeer“ – Doboj.

Pored prijema novih punopravnih članica i novih članica u Strateški odbor, na Skupštini su usvojeni Principi djelovanja Koalicije „Pod lupom“, Poslovnik o radu Skupštine, te Poslovnik o radu Strateškog odbora. Također, predstavljen je Izvještaj o radu u 2024. godini kao i Plan rada za 2025. godinu. Organizacije civilnog društva, članice Koalicije „Pod lupom“ u 2025. godini fokusirat će se na unapređenje izbornog procesa i izbornu reformu, zagovaranje preporuka za bolje izbore, te povećanje uključivanja građana i građanki u aktivnosti organizacija civilnog društva i edukaciju građana i građanki o izborima u BiH.

...jer nam je stalo!



Centralna konferencija "Budućnost izbora"

Sarajevo, 27.02.2025.



Koalicija „Pod lupom“ organizovala je centralnu konferenciju pod nazivom „Budućnost izbora“ koja je okupila predstavnike/ice vlasti u BiH, izborne administracije, civilnog društva, međunarodne zajednice i medija, s ciljem razmatranja nužnih koraka u provođenju reformi kako bi izbori u BiH bili slobodni i poštjeni.

Unapređenje izbornog procesa od presudnog je značaja za dalji demokratski razvoj BiH. Kroz protekle godine, izbori u BiH obilježeni su brojnim izazovima, od političkih opstrukcija do brojnih dokazanih izbornih krađa i prevara, uključujući i slab i neadekvatan institucionalni odgovor na navedene. Sada kada je BiH na prekretnici i na pragu uvođenja novih tehnologija na izborima, potreba za hitnim i ključnim koracima ka provođenju reformi nikada nije bila veća.

Na prvoj panel diskusiji, o narednim koracima u izornoj reformi govorili su Darko Babalj, drugi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Davor Bunoza, ministar pravde BiH i Šerif Spago, zastupnik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Na panelu je zaključeno da se reforme izbornog procesa moraju desiti na tragu presuda Evropskog suda za ljudska prava, Ustavnog suda BiH i povećanja integriteta izbornog procesa. Započete reforme se moraju dovršiti, a prioritet su nove tehnologije, uključujući i obezbjeđivanje finansiranja implementacije novih tehnologija na svim biračim mjestima.

Na panel diskusiji o ključnim nalazima i preporukama za unapređenje izbornog procesa učeše su uzeli Irena Hadžić, predsjednica Centralne izborne komisije BiH (CIK BiH), Martina Barker-Ciganikova, savjetnica za izbore u OSCE/ODIHR-u, Ivana Korajlić, izvršna direktorica Transparency International BiH i Dario Jovanović, projekt menadžer Koalicije „Pod lupom“. Zaključeno je da su Lokalni izbori u BiH 2024. provedeni generalno uspješno u organizacijskom i tehničkom smislu, uz zabilježene slučajeve kršenja izbornih pravila i izolovane incidente; da sankcije za izborne nepravilnosti moraju biti blagovremene i strožije; te da bi implementacija novih izbornih tehnologija (skeneri glasačkih listića, elektronska identifikacija birača i video nadzor) na svim biračkim mjestima koštala do 112 miliona KM. S tim u vezi, pripreme za Opće izbore 2026. moraju početi čim prije.

Završna panel diskusija o ključnim odlikama funkcionalnih demokratija okupila je ambasadore država sa dugogodišnjom demokratskom tradicijom, s ciljem razmjene iskustava i primjera dobrih praksi koje mogu biti korisne za unapređenje izbornog procesa u Bosni i Hercegovini. Učeše na panelu su uzeli María Molina Álvarez de Toledo, ambasadorica Kraljevine Španije u BiH, François Delmas, ambasador Republike Francuske u BiH i Henk van den Dool, ambasador Kraljevine Nizozemske u BiH.

Zaključeno je da su ključne odlike funkcionalnih demokratija, povjerenje građana, slobodne i jake institucije, pravosuđe, mediji i civilno društvo, te političari koji rade za ljude a ne za stranke. Također, unapređenje izbornog procesa dio je EU integracija i put kojim država mora ići, te prvi prioritet na tom putu.



U periodu od januara do marta 2025. godine, Centralna izborna komisija BiH (CIK BiH) izrekla je novčane kazne u iznosu od **108.500 KM** po prijavama Koalicije "Pod lupom" za učinjene izborne nepravilnosti.

Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni za izborne nepravilnosti po prijavama Koalicije "Pod lupom" zaključno sa martom 2025. godine iznosi **282 000 KM**.

Skoro polovina od sveukupnog broja prijava Koalicije "Pod lupom" je još uvijek na razmatranju, te se očekuje kako će se i u narednom periodu nastaviti sankcionisanje odgovornih za povrede Izbornog zakona BiH.



www.podlupom.org



[instagram.com/
/pod_lupom](https://www.instagram.com/pod_lupom)



[facebook.com/
koalicijapodlupom](https://www.facebook.com/koalicijapodlupom)



[youtube.com/
@koalicijapodlupom](https://www.youtube.com/@koalicijapodlupom)



[linkedin.com/
company/podlupom](https://www.linkedin.com/company/podlupom)



[x.com/
pod_lupom](https://x.com/pod_lupom)